

Askome

November gav fortsatta problem med tillgänglighet och funktionalitet i den tio turbiner stora vindparken. Varberg Energi äger 4 av turbinerna och har av Askome Vind AB fått uppdraget att ansvarar för den löpande tillsynen. Varberg Energi är inte nöjd med den service som levereras av GE.

Produktionsbudget för Vallerstad och Klämman 2021									
	Produktion fördelad över året	Vallerstad				Klämman			
		Förväntad produktion MWh	Utfall 2021 MWh	Procent av förväntad	Tillgänglighet %	Förväntad produktion MWh	Utfall 2021 MWh	Procent av förväntad	Tillgänglighet %
januari	10,0%	1 303	959	73,6%	98,8%	2 375	1 850	77,9%	98,8%
februari	7,8%	1 019	1 243	122,0%	99,5%	1 857	2 334	125,7%	98,5%
mars	10,1%	1 312	1 143	87,1%	99,7%	2 393	2 127	88,9%	97,0%
april	8,0%	1 046	1 085	103,7%	92,8%	1 908	2 364	123,9%	97,7%
maj	7,1%	927	636	68,6%	98,8%	1 691	1 286	76,1%	98,8%
juni	5,7%	747	665	89,0%	99,2%	1 362	1 371	100,6%	99,6%
juli	6,0%	776	661	85,2%	100,0%	1 414	1 301	92,0%	100,0%
augusti	6,4%	829	904	109,1%	100,0%	1 511	1 727	114,3%	99,9%
september	8,2%	1 071	817	76,3%	100,0%	1 953	1 527	78,2%	96,1%
oktober	9,3%	1 209	1 393	115,2%	100,0%	2 204	2 549	115,6%	98,9%
november	9,5%	1 237	1 055	85,3%	90,0%	2 256	2 196	97,4%	99,2%
december	11,7%	1 523	1 274	83,7%	95,2%	2 776	2 413	86,9%	98,2%
Hela året	100%	13 000	11 835	91,0%	97,8%	23 700	23 045	97,2%	98,6%

Klämman

Under december genomfördes 6-årsservice på båda turbinerna. I övrigt problemfri drift. Årsproduktionen stannade på 23 GWh, den lägsta noteringen hittills som får förklaras med relativt svaga vindar under 2021. I riket som helhet har vindenergin varit 92 % av ett normalår.

Klämman 1 o 2		
År	Produktion GWh	Tillgänglighet %
2016	23,7	95,8
2017	25,8	97,7
2018	23,1	98,8
2019	25,6	99,6
2020	25,6	96
2021	23,0	98,6
Medel	24,5	97,8

Vallerstad

19 - 22 december hade Gudrun problem med sin generator vilket tog tre besök för Vestas att fixa. Året som helhet har givit 11,8 GWh elkraft vilket är den lägsta produktionen under våra 12 år. Den låga produktionen beror på svagare vindar än normalt men också på att Gudrun & Mathilda var nedställda till 1,5 MW fram till 11 oktober, då de åter ställdes upp till 2 MW.

Gudrun & Mathilda		
År	Produktion	Tillgänghet
	GWh	%
2010	12,2	96,8
2011	14,1	98,2
2012	13,6	99
2013	13,1	99
2014	13,4	98,6
2015	15,3	97,9
2016	13,4	99,4
2017	14	98,9
2018	12,1	97,7
2019	13	96,6
2020	13,3	96,3
2021	11,8	97,8
Medel	13,3	98,0

Inför 20-årsdagen på Jonasboberget

I december hade vi ett möte med Vestas där de berättade om sina planer att livstidsförlänga befintliga vindkraftverk. Flera alternativ finns nu för hur vi kan agera då Gudrun & Mathilda fyller 20 år.

1. **Avveckling.** Med dagens priser betalar Vestas 500 000 kr för en 20 år gammal V90. Delarna i nacellen tas då till vara och renoveras upp. Vingarna mals ner och återvinns. Tornet skickas till SSAB där det smälts ner och blir nytt konstruktionsstål.
2. **Köra vidare med verken i befintligt skick.** Vestas erbjuder då inte något fullserviceavtal utan ett enklare serviceavtal där Vallerstad Vind löpande får betala för alla reparationer. Riskerna och försäkringspremierna kommer att öka för Vallerstad Vind.
3. **LTE FLEX** Vestas livstidsförlänger på plats med sikte på ytterligare 10 års drift. Maskindelar går nogsamt igenom, vissa behålls, andra byts ut och turbinen kan köras vidare med ett fullserviceavtal likt det vi har idag. Verksägaren betalar för upprustningen.
4. **LTE MULTI** Vestas livstidsförlänger med sikte på ytterligare 20 år. Fundament och torn kvarstår. Hela nacellen inkl rotor byts ut mot nya eller helrenoverade komponenter. Verksägaren betalar för upprustningen. Fullserviceavtal erbjuds för ytterligare 20 år.
5. **REPOWERING** Det gamla vindkraftverket demonteras, ett nytt större verk byggs med nytt torn och fundament men möjligen med samma elanslutning, kranplats och tillfartsvägar. Kräver nytt tillståndsbeslut. Möjliggör flerfaldigt större produktion.

Elmarknaden

Elmarknaden har under årets sista månader haft en dramatisk utveckling. Tabellen nedan visar månadsmedelpriset för el i prisområde SE4. I december blev priset osannolika 187,3 öre/kWh. Att priserna blivit så höga beror på en rad faktorer som t.ex. rekordhöga priser på naturgas, ett allt mer sammankopplat europeiskt elnät där höga priser på kontinenten sprider sig till oss, för lite produktionskapacitet i södra Sverige, begränsningar i det svenska stamnätet, en relativt kylig och vindfattig decembermånad.

	2019			2020			2021		
	El	Certifikat	Summa	El	Certifikat	Summa	El	Certifikat	Summa
	Nordpool	SKM		Nordpool	SKM		Nordpool	SKM	
	Månadsmedel			Månadsmedel			Månadsmedel		
	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh
Jan	56,3	18,4	74,7	27,8	2,6	30,4	50,2	0,2	50,4
Feb	48,3	14,6	62,9	19,6	1,6	21,2	54,4	0,2	54,6
Mars	41,5	8,3	49,8	17,2	1,8	19	45,9	0,2	46,1
April	41,8	6,7	48,5	15	1,5	16,5	43,2	0,2	43,4
Maj	37,4	4,9	42,3	14,7	1,3	16	48,5	0,2	48,7
Juni	29,5	4,7	34,2	25,4	1,2	26,6	73,9	0,2	74,1
Juli	39,4	5,7	45,1	23,7	1,2	24,9	69,3	0,2	69,5
Aug	41,5	6,5	48	41,7	1,1	42,8	83,7	0,1	83,8
Sept	39,1	5,2	44,3	37,1	0,7	37,8	122,7	0,1	122,8
Okt	45,5	5,2	50,7	27,3	0,6	27,9	86,9	0,1	87
Nov	45,1	5,8	50,9	35,3	0,3	35,6	112,6	0,1	112,7
Dec	38,5	5,1	43,6	38	0,2	38,2	187,3	0,1	187,4
Helår	42,0	7,6	49,6	26,9	1,2	28,1	81,6	0,2	81,7

Under mellandagarna har finansiella prissäkringar kunnat göras för januari 2022 på över 3 kr/kWh och för hela första kvartalet har nivån legat på 285 öre/kWh. Marknaden tror alltså att priset i början på 2022 kommer att bli ännu högre än vad det varit i december. Helt uppenbart är marknaden nervös för att elbristen kan bli än mer allvarig, troligen ligger oron för den ryska gasen och spökar. Skulle påverkansfaktorer utvecklas mot ett mer balanserat läge så är fallhöjden betydande från ovanstående mellandagspriser.

Dyr el i Oslo

Norge är ett välsignat land med en stor produktion av el från egen vattenkraft. Detta har genom åren givit norrmännen låga elpriser. I maj togs Nordlink i drift, en sjökabel som sammanbinder Norges och Tysklands elnät. I oktober togs en elkabelförbindelse mellan södra Norge och Storbritanien i drift. Detta har givit norska elproducenter exportmöjligheter till en högprismarknad. Södra Norge har de senaste tre veckorna haft högre priser än vad vi haft här i SE4. Osloborna får betala för ett allt mer integrerat europeiskt elnät. I England och Tyskland har kablarna istället varit prissänkande på elen.

Sverige har havsförslagda elkabelförbindelser med Danmark, Tyskland, Polen, Litauen och Finland. Till Tyskland planeras för ytterligare en kabel med beräknad driftstart 2025. Att elnäten byggs samman i Europa är en fördel bl.a. när det kommer till att jämna ut den väderberoende elproduktionen från vind- och solkraft över kontinenten.

Höjt medlemspris i Vallerstad Vind Ekonomisk förening

I mellandagarna tog styrelsen beslut om att höja medlemspriset till 48 öre/kWh från 1 januari 2022. Informationen gick ut i ett särskilt mejl på nyårsafton. Några medlemmar har hört av sig om prishöjningen och önskar bättre förklaringar och svar på frågor:

1. Jag har ett treårs avtal med Skellefteå kraft på 31,1 öre + moms på en annan fastighet.

Grattis till en lyckad bindning!

Priset under våren 2020 var i en djup svacka efter en mild och våt vinter och en vår med coronanedstängningar. Månadasmedelpriset för april och maj 2020 låg på 15 öre/kWh. I det läget gick det bra att teckna treåriga fastprisavtal på 30 öre/kWh.

Om man hade velat teckna ett ettårigt fastprisavtal med Värnamo Energi nu under mellandagarna så hade det kostat 243 öre/kWh + moms. Treåriga avtal gick inte att teckna alls med hänvisningen till den dramatiska elmarknadsutvecklingen under senaste månaderna. Normalt är treåriga avtal dyrare än ettåriga eftersom riskerna ökar för elhandlaren med ökad avtalslängd.

2. Är det Värnamo Energi som gör dåliga inköp eller dåliga spekulationer som drabbar oss? Avtalet med Värnamo Energi måste ju göras om och välja en annan partner.

Värnamo Energi är vår elhandlare och samarbetspartner sedan starten 2009. Vi har några gånger jämfört priser och villkor med andra elhandlare, på Klämman har vi t.ex. Bixia, och funnit att Värnamo Energi ger oss konkurrensförmåliga villkor. De ger oss dessutom en mycket bra service när det kommer till administrationen i föreningen och kunskaper kring elmarknaden mm.

VVEF gör inga bindningar utan vi säljer till rörligt pris och sedan köper vi tillbaka till rörligt pris.

3. Hur kan vår vindkraft sättas till 48 öre + moms? Detta låter helt horribelt.

Elpriserna har rusat uppåt hela hösten. Det är goda nyheter för oss som gemensamt äger vindkraftverk. Att köpa el till rörligt pris i SE4 under november hade kostat 128 öre/kWh + moms, i december var priset 202 öre/kWh + moms samtidigt som vi medlemmar betalt 24 öre/kWh + moms. Medlemsnyttan har aldrig varit större.

Att vi nu behöver höja priset på medlemselen beror inte tvunget vis på att de generella prisnivåerna stigit utan på att marknaden blivit allt mer volatil senare år dvs prissvängningarna mellan olika timmer varierar allt mer. Under november och december har "volatiliteten" formligen exploderat.

Nordpool SE4 17 december 2021		Produktion		Förbrukning			
Timme	öre/kWh	Gudrun och Mathilda		Alla medlemmar i VVEF			
		kWh	kr	% av dygnet	kr		
00 - 01	19,84	3 892	772	3,5	0,69		
01 - 02	19,53	3 811	744	3,3	0,64		
02 - 03	19,62	3 915	768	3,3	0,65		
03 - 04	19,25	3 652	703	3,2	0,62		
04 - 05	21,62	3 751	811	3,3	0,71		
05 - 06	71,72	3 879	2 782	3,7	2,65		
06 - 07	213,84	3 920	8 383	4,3	9,20		
07 - 08	230,57	3 705	8 543	5,0	11,53		
08 - 09	389,28	3 069	11 947	5,0	19,46		
09 - 10	318,96	2 010	6 411	4,5	14,35		
10 - 11	262,64	1 102	2 894	4,4	11,56		
11 - 12	261,33	860	2 247	4,3	11,24		
12 - 13	205,80	602	1 239	4,2	8,64		
13 - 14	202,54	468	948	4,2	8,51		
14 - 15	209,04	342	715	4,1	8,57		
15 - 16	250,95	269	675	4,2	10,54		
16 - 17	287,11	412	1 183	4,8	13,78		
17 - 18	280,76	632	1 774	5,1	14,32		
18 - 19	282,12	624	1 760	5,0	14,11		
19 - 20	230,56	748	1 725	4,7	10,84		
20 - 21	199,80	812	1 622	4,5	8,99		
21 - 22	228,44	994	2 271	4,0	9,14		
22 - 23	175,25	1 260	2 208	3,8	6,66		
23 - 00	164,02	1 122	1 840	3,6	5,90		
Rakt medelpris	190	Summa:	45 851	64 966	Summa:	100,0	203,3
		Volymvägt medelpris öre/kWh:	141,7		Tillägg för SvK-avgifter och handelspåslag:		1,70
		Kostnad för balanskraft samt avgifter till SvK (Svenska Kraftnät)	1,67		Återköpt el öre/kWh:		205,0
		Volymvägt medelpris öre/kWh efter avgifter:	140,0				

Nordpools elbörs

Varje timme har ett unikt pris som med ledning av utbud och efterfrågan bestäms på Nordpools elbörs vid lunchtid dagen innan. Månadsmedelpriset beräknas som det raka medelvärdet av alla månadens timpriser. I tabellen till vänster finns timpriserna för 17 december 2021 redovisade. Priserna varierar mellan 19 och 389 öre/kWh och det raka dygnsmedelpriset blir 190 öre/kWh.

Volymvägt medelpris för vår vindelsproduktion

När prognoserna visar blåsig väder sjunker priset för aktuella timmar eftersom utbudet av el då ökar. Det gör att när vi producerar som mest är priset som lägst. I den mittre tabellen kan man se ett exempel på hur produktionen av kWh kan falla ut och sedan avräknas timme för timme. Från detta pris drar också en avgift på f.n. 1,67 öre/kWh som går till Svenska Kraftnät för deras kostnader för bl.a. balanskraft. Det volymvägda medelpriset efter dessa avgifter blir 140 öre/kWh.

Återköpt el

När föreningen sedan köper tillbaka el till oss medlemmar så kostar den mer än det raka medelpriset på Nordpool. Det beror på att vi förbrukar mest el på timmar där priset är högre än medelpriset. Elhandlaren har en profil över när vi som kollektiv förväntas ta ut elen. Tabellen till höger är ett exempel på hur den profilen kan se ut och hur elpriset sedan beräknas med hjälp av Nordpools timprislista. Med ett tillägg för SvK-avgifter och handelspåslag med 1,7 öre så blir priset på den återköpta elen 205 öre/kWh.

Differens mellan priset på vindel och priset på återköpt el blir 65 öre/kWh i exemplet ovan.

Differensen mellan vad vi får betalt för elen från Jonasboberget och vad det kostar att återköpa har under åren 2010 - 2019 legat stabil på runt 6 öre/kWh. Den kostnaden har föreningen tagit och styrelsen har sedan beaktat kostnaden när vi i november/december bestämt medlemspriset för nästkommande år. 2020 steg "differensen" till hela 10,5 öre. Det förklarades framförallt av att priset i SE4 blivit allt mer volatilt och känsligt för väderleken då vindkraften vuxit till sig på senare år.

När styrelsen i mitten av november tog beslutet att låta medlemspriset för 2022 vara oförändrat, dvs 24 öre/kWh, räknade vi med en "prisifferens" på 12 öre/kWh. När vi några veckor senare fick ta del av november månads avräkning såg vi en dramatiskt ökning av "differensen", hela 45,9 öre/kWh. Detta ledde till det helt unika, att vi blev skyldiga Värnamo Energi för november månads elhandel.

Idag har vi fått information från Värnamo Energi att "differensen" blir hela 56 öre i december. Exakt hur mycket VVEF kommer att få betala för decembers elhandel vet vi inte förrän i nästa vecka, när Värnamo Energi hunnit sammanställa hur mycket vindel vi medlemmar förbrukat under månaden.

2021			
Månad	Såld el	Återköpt el	Differens
	timme för timme	med profiltillägg	
	öre/kWh	öre/kWh	öre/kWh
Januari	45,8	54,3	-8,5
Februari	51,0	60,2	-9,1
Mars	39,0	48,9	-10,0
April	36,3	44,9	-8,7
Maj	42,2	51,6	-9,4
Juni	82,8	75,5	7,4
Juli	66,2	72,9	-6,8
Augusti	83,0	88,7	-5,7
Sepember	112,3	126,1	-13,7
Oktober	56,9	92,2	-35,3
November	78,6	124,5	-45,9
December	144,0	200,0	-56,0
Summa/medel	69,8	86,6	-16,8

Ekonomi i vår förening är något komplicerad. Ni som kommer på Årsstämmorna brukar få den förklarad där. Förenklat fungerade det så här.

1. Först säljer vi vindkraftselen till rörligt pris timme för timme, i januari fick vi 45,8 öre/kWh.
2. Sedan köpte vi tillbaka el för 54,3 öre/kWh.
3. Till sist sålde vi elen till oss medlemmar, under 2021 har det varit 24 öre/kWh.

Det ger följande resultat för januari: $45,8 - 54,3 + 24 = 15,5$

Överskottet på 15,5 öre behövs till bl.a. underhåll av vindkraftverken, arrende och avskrivningar.

Motsvarande resultat för november blev: $78,6 - 124,5 + 24 = -21,9$ öre/kWh.

För december: $144 - 200 + 24 = -32$ öre/kWh.

Styrelsen har stämt av elmarknaden för 2022 med några olika elhandlare, vi har också varit i kontakt med kollegor i en annan vindkraftsförening och vi har förstås diskuterat internt och jämfört olika budgetalternativ. Vår samlade bedömning är att de höga elpriserna och den stora "prisdifferensen" kommer att bestå, i vart fall i början av 2022. Med decembers marknadspriser och ett oförändrat medlemspris på 24 öre så skulle föreningens kassa tömmas i rask takt under våren. Att något måste göras stod helt klart.

Den 30 december beslutade Styrelsen att medlemspriset ska vara 48 öre/kWh från januari 2022. Styrelsen kommer att följa elmarknad och ekonomi noga de kommande månaderna och vill flagga för att medlemspriset kan komma att justeras, upp eller ner, under årets gång.

Förhoppningsvis har denna långa utläggning givit er medlemmar en något ökad förståelse för Styrelsens ställningstagande.

Om ni har fler frågor eller synpunkter så är ni alltid välkomna att höra av er.

Givetvis är ni också välkomna till Årsstämman i april där elpriserna säkerligen kommer blir belysta.

Med hopp om en god fortsättning på 2022!

med en stor medlemsnytta från vår förening!

/Hans